

YTTRANDE

Dnr 4.3.17-3999/16

2016-07-07

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Genomförande av EU-förordning om invasiva främmande arter (IASF)¹

Ert dnr M2016/01030/R

Jordbruksverket har fått möjlighet att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets förslag till svenska bestämmelser för invasiva främmande arter.

Naturvårdsverket har framfört ett antal förslag för genomförandet av EU-förordningen om invasiva främmande arter (IASF). Jordbruksverkets yttrande är i huvudsak begränsat till de frågor som berör våra ansvarsområden. Främst handlar det om synpunkter avseende den offentliga kontrollen. Men vi har även synpunkter på när Jordbruksverket ska höras i olika frågor och på formuleringar i regelförslaget.

Sammanfattning av huvudsakliga synpunkter

- I paragraferna 7, 13, 15, 18 om inhämtande av synpunkter från Jordbruksverket bör tillägget ”om det behövs” strykas. Jordbruksverket anser dessutom att verket bör höras när det läggs förslag om nödåtgärder enligt 16 § samt när hanteringsåtgärder enligt 19 § föreslås.
- Ansvar för utförande av offentliga kontroller som tillfaller Jordbruksverket enligt EU-förordningens artikel 15.2 ska endast omfatta utförande av kontroller av kategorier av varor som redan omfattas av växtskyddskontroll vid import respektive veterinär gränskontroll.
- Jordbruksverket kan inte åta sig importkontroll av smugglade invasiva främmande arter eller av oavsiktlig introduktion i sändningar av oreglerade varor eftersom detta rimligtvis borde falla inom Tullverkets ansvarsområde.
- Jordbruksverket behöver ett bemyndigande att föreskriva att det endast är de kontrollplatser som idag är godkända för kontroll av djur och djurprodukter

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter, EUT L 317, 4.11.2014, s. 35, (Celex 32014R1143).

respektive växter och växtprodukter som är tänkta att bli aktuella för Jordbruksverkets importkontroll av invasiva främmande arter.

- Möjligheten för Jordbruksverket att fatta beslut om avlivning, destruktion och återförsel efter ej godkänd importkontroll måste tydligt anges i förordningen.
- Jordbruksverkets möjlighet att ta ut avgift för de kostnader som kan uppstå med anledning av importkontrollen måste förtydligas.
- Möjligheten för länsstyrelsen att destruera växter och växtprodukter bör läggas till.
- Möjligheten att överklaga Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets beslut bör läggas till i förordningen.

Myndigheternas roller i samband med importkontrollen

Jordbruksverket vill inledningsvis förtydliga hur den nuvarande strukturen för importkontroller ser ut och respektive myndighets ansvar för genomförandet av importkontrollen.

EU:s så kallade tullkodex² innehåller de grundläggande delarna av den tullagstiftning som gäller i Sverige och reglerar bland annat tullmyndigheternas uppgifter. Tullverket ska utföra de uppgifter som en tullmyndighet eller en behörig myndighet har enligt tullkodex och de förordningar som meddelas med stöd av den om inget annat sägs i lag eller förordning.³

Tullverket ska övervaka och kontrollera trafiken till och från utlandet så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs.⁴ Levande djur, djurprodukter, växter, växtprodukter och livsmedel från andra länder utanför EU får bara föras in på särskilt utpekade platser.

Jordbruksverket ansvarar för kontroller av levande djur, produkter av animaliskt ursprung som inte är livsmedel, samt hö och halm (ur smittskyddssynpunkt) och växter och växtprodukter som är reglerade enligt växtskyddslagstiftningen. Livsmedelsverket ansvarar för kontrollen av livsmedel.

Importkontrollen av Jordbruksverket utförs alltid vid en gränskontrollstation eller inspektionsort för växtskyddskontroll där en kontroll av sändningen och åtföljande dokument sker. Om sändningen godkänns efter kontroll beslutas det i olika datasystem. Därefter går sändningen vidare för förtullning. Tullverket beslutar, efter att Jordbruksverket respektive Livsmedelsverket har genomfört en importkontroll och godkänt sändningen, att varorna ska släppas in i Sverige. Således är inte dessa varor inom landet och inom EU förrän Tullverket har beslutat om det.

Skulle hela eller en del av en sändning inte godkännas för import fattar Jordbruksverket beslut om destruktion, avlivning eller återförsel till tredje land. Jordbruksverket utgår därför ifrån att det finns ett bemyndigande i det föreslagna tillägget till miljöbalken 28 kap. 1 § för åtgärderna destruktion och avlivning redan vid importkontrollen.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, EUT L 269, 10.10.2013, s. 1 (Celex 32013R0952).

³ 2 § tullförordningen (2016:287).

⁴ 1 § förordningen (2007:782) med instruktion för Tullverket.

Uppbyggnad av system för övervakning och anmälan om tidig upptäckt

Jordbruksverket instämmer i motiven för det nationella behovet av att bygga upp ett system för övervakning och anmälan om tidig upptäckt av invasiva främmande arter av unionsbetydelse. Det bör då noteras att motsvarande motiv kommer att finnas för arter som i framtiden kommer att förtecknas som invasiva främmande arter av nationell betydelse. I detta sammanhang vill Jordbruksverket dessutom framhålla vikten av att fortsatt analysera och beakta förutsättningarna för samordning med Jordbruksverkets ansvar för övervakning av reglerade eller potentiellt reglerade växtskadegörare på det svenska territoriet. Förutsättningar för detta har också nyligen tagits upp i utredningen ”Övervakning av förekomst av växtskadegörare” som Jordbruksverket redovisade till regeringen den 29 april 2016, dnr 6.4.17-7728/14.

Bemyndigande

Vi vill påpeka att våra synpunkter kan innebära att det behöver kontrolleras så att regeringen har bemyndigande för förordningsbestämmelserna. Naturvårdsverkets förslag till ändringar i miljöbalken bör ligga till grund för genomgången.

Berörda paragrafer i föreslagna förordningen

Uttryck i förordningen (2 §)

Vi anser att det vore bra att använda redan etablerade uttryck. Vi håller dock med Naturvårdsverket om att begreppet ”utrotning” ska ersättas av ”för att fullständigt och permanent avlägsna invasiva främmande arter”. Vi menar att det sistnämnda begreppet bör definieras i 2 §, till exempel genom en hänvisning till definitionen av utrotning i artikel 3 IASF.

Vi anser att uttryck såsom destruktion och avlivning redan är etablerade i liknande sammanhang och bör användas. Om detta inte är möjligt är det lämpligt att detta uttryck definieras för att berörd myndighet ska veta vad de ska göra.

Ansvariga myndigheter (5 och 6 §§)

Jordbruksverket föreslår att det istället för ”ansvariga myndigheter” kallas ”behöriga myndigheter” eftersom det är detta begrepp som används i IASF. På så sätt blir det även en tydlig koppling till bestämmelserna i IASF om behöriga myndigheter.

Det bör även övervägas om begreppet ”huvudsakligen” ska användas då ordet skapar en otydlighet för vilka uppgifter Naturvårdsverket respektive Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för. Jordbruksverket föreslår därför att ordet ”huvudsakligen” lyfts bort och att paragraferna formuleras om. Förslagsvis används en tydligare skrivning där man lyfter in vilka undantag som är applicerbara istället.

Det bör övervägas om det också ska anges att de behöriga myndigheterna ska utföra de uppgifter som medlemsstaten ska utföra enligt IASF.

Slutligen framgår det av artikel 15.2 IASF att kontrollerna ska utföras av ”behörig myndighet”. Dessa uppgifter läggs nu på Jordbruksverket enligt regelförslagets 24 §. Jordbruksverket utgår ifrån att detta utpekande i regelförslaget är tillräckligt för att Jordbruksverket ska anses vara behörig att genomföra de kontroller som avses med artikel 15.3 IASF.

Formella lagkraftens princip (9 och 17 §§)

Jordbruksverket har noterat att 9 och 17 §§ innebär en direkt återgivning av den text som återfinns i IASF. Jordbruksverket föreslår därför att paragraferna ses över för att inte det ska vara en otillåten återgivning. Istället bör paragraferna formuleras med ”enligt artikel X i IASF”.

Återkallande av tillstånd (11 §)

Förutom bemyndigande för att besluta om avlivning av djur bör länsstyrelsen även ha möjlighet att besluta om vad som ska ske med andra invasiva främmande arter som har omfattats av tillstånd enligt artikel 8 IASF. Vidare bör paragrafen förtydligas så att även tillstånd som löper ut omfattas av skrivningen. Vi anser även att länsstyrelsen bör ha möjlighet att besluta om länsstyrelsen själv eller verksamhetsutövaren ska se till att åtgärderna utförs.

Jordbruksverket föreslår följande lydelse i 11 §:

11 § Länsstyrelsen får besluta att djur i en verksamhet för vilken tillståndet enligt 8 eller 9 §§ har återkallats eller löpt ut ska avlivas genom länsstyrelsens, ägarens eller djurhållarens försorg. Om djurägaren eller djurhållaren inte följer länsstyrelsens avlivningsbeslut får länsstyrelsen omhänderta djuret och låta avliva det på ägarens bekostnad.

Länsstyrelsen får även besluta att växter m.m. i en verksamhet för vilken tillståndet enligt 8 eller 9 §§ har återkallats eller löpt ut ska destrueras genom länsstyrelsens eller ägarens försorg. Om ägaren inte följer länsstyrelsens beslut får länsstyrelsen omhänderta växterna och låta destruera dem på ägarens bekostnad.

Inhämtande av synpunkter och uttrycket ”om det behövs”

(7, 13, 15, 16, 18 och 31 §§)

Jordbruksverket har i sina synpunkter på Naturvårdsverkets delredovisning angett att skrivelsen att Jordbruksverket ska höras ”om det behövs” är att föredra. Jordbruksverket anser emellertid efter noggrant övervägande att det är en otydlig formulering och anser nu att uttrycket bör utgå från förordningsförslaget. Detta eftersom det bör vara upp till Jordbruksverket att avgöra om det finns några relevanta synpunkter i sammanhanget eller inte. Nämnade paragrafer rör upprättande av en riskbedömning för arter av unionsbetydelse, förslag om åtgärder för arter som finns på en nationell förteckning, förslag på arter som kräver utökat regionalt samarbete samt handlingsplaner för spridningsvägar.

Vi föreslår därför att skrivningen ”om det behövs” stryks i 7, 13, 15 och 18 §.

När det gäller inhämtande av synpunkter anser vi att Jordbruksverket även bör höras i de fall ansvarig myndighet lägger förslag till regeringen om nödåtgärder enligt 16 § liksom i de fall ansvarig myndighet föreslår hanteringsåtgärder enligt artikel 19 i IASF enligt 31 §.

Vid framtagande av riskbedömningar och införande av åtgärder som påverkar handeln måste man förhålla sig till SPS-regelverket. I Sverige har Kommerskollegium ett samordningsansvar på myndighetsnivå för SPS-regelverket. Jordbruksverket undrar därför om det av förordningen även bör framgå att Kommerskollegium ska höras i dessa sammanhang.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen (14 och 15 §§)

Jordbruksverket förutsätter och tar för givet att samtliga inblandade myndigheter eftersträvar en samsyn och att man i de fall då man inte kommer överens för en dialog med regeringen. Formuleringen avseende denna problematik bör därför kunna utelämnas från den nationella förordningen.

Övervakningssystem och anmälan om tidig upptäckt (20 §)

Jordbruksverket rekommenderar att paragrafen ses över så att det är tydligt vad som avses med ”statliga förvaltningsmyndigheter som ansvarar för eller utför miljöövervakning”.

Vidare framgår det att ”myndigheten ska underrätta antingen Naturvårdsverket eller Havs- och vattenmyndigheten”. Om samma logik ska följas som i förordningsförslaget i övrigt borde här istället anges ”underrätta ansvarig myndighet” (Jordbruksverkets förslag är dock att begreppet behörig myndighet används istället). Risk för missförstånd om vilken myndighet som är den ansvariga (behöriga) undviks då också genom att ansvarsområdet definieras i 5 och 6 §§.

Kontroller (24 §, nytt förslag 23 §)

Jordbruksverket föreslår att en ändring av ordningen av 23 och 24 §§ genomförs eftersom det först bör bestämmas vilka varor som respektive myndighet har ansvaret för (23 §). Därefter bör det stå vilka platser dessa varor kan tas in på (24 §).

Jordbruksverket har vid remitteringen av delredovisningen av regelförslaget varit tydlig med i vilken omfattning verket kan genomföra importkontroller på och inom vilka kategorier av varor samt på vilka platser som dessa kan genomföras på. Jordbruksverkets synpunkter har inte förändrats sedan dess.

I fråga om vilka kategorier av varor som ska kontrolleras för att förhindra introduktion av invasiva främmande arter följer av artikel 15.3 IASF att medlemsstaten ska överföra ansvaret för kontrollen av invasiva främmande arter till de behöriga myndigheter som redan idag ansvarar för kontroller i enlighet med artikel 4 (EG) nr 882/2004 eller artikel 2.1 g i direktiv 2000/29/EG. Jordbruksverket anser mot bakgrund av detta att det är tydligt inom vilka

kategorier av varor som Jordbruksverket ska utföra importkontroll av och hur långt verkets ansvarsområde sträcker sig.

Jordbruksverket anser inte att verkets ansvarsområde, som det beskrivs i författningsförslaget 24 § och i bakgrund till regelförslaget (se avsnitt 2.10 Offentliga kontroller och tillstånd), ska innefatta riskbaserade kontroller av importerade varor för att kontrollera om dessa innehåller smugglade invasiva främmande arter. Samma resonemang gäller för rekvisitetet oavsiktlig. Detta eftersom det är Tullverkets ansvar att övervaka gränsen mot tredje land och bör vara deras ansvar att kontrollera. Jordbruksverket kan dock i samband med ordinarie importkontroll kontrollera om en sändning även innehåller invasiva främmande arter. Vidare kan Jordbruksverket hjälpa till med en eventuell bedömning i de fall Tullverket anser sig behöva detta.

Jordbruksverket anser att den bedömning som har gjorts avseende ett utökat ansvar avseende kontroll av eventuella övriga varor är felaktig. Jordbruksverkets ansvarsområde bör inte omfatta samtliga varor som inte faller inom Livsmedelsverkets ansvarsområde eftersom detta då skulle innebära att en ansevärd mängd varor måste börja kontrolleras av verket. Jordbruksverket har ingen möjlighet att genomföra kontroller på andra varor än de varor som idag föränmäls till verket för en importkontroll och på befintliga kontrollplatser.

I likhet med vad som följer av artikel 15.3 IASF anser Jordbruksverket således att verkets ansvarsområde vad gäller importkontroller av invasiva främmande arter endast ska innefatta de kategorier av varor som verket redan idag genomför importkontroller på och som ännu inte av Tullverket har släppts för fri omsättning. Detta bör uttryckligen framgå i den nationella förordningen.

Jordbruksverket har uppmärksammat att uttrycket ”förknippade varor” återfinns i artikel 4.5 i IASF. Det är angeläget att det blir tydligt vad avgränsningen av kontrolluppdraget blir och att importkontrollstrukturen följer redan etablerade strukturer, så att det är tydligt för de som vill ta in varor och för samtliga inblandade myndigheter. Jordbruksverket har inga möjligheter att utföra kontroller utan föränmälan och det är heller inte rimligt att Jordbruksverket ska genomföra några andra kontroller på andra typer av sändningar än de som redan omfattas av krav på Jordbruksverkets importkontroll. .

Vi föreslår följande formulering till förordningsbestämmelse om vilka kategorier av varor som Jordbruksverket ska ansvara för vid kontroll.

23 § Jordbruksverket ska utföra de kontroller som avses i artikel 15.2 i förordning (EU) nr 1143/2014 i fråga om de kategorier av varor som är föremål för växtskyddskontroll eller veterinär gränskontroll inför import.

Jordbruksverket ska vid kontroll enligt första stycket även kontrollera arter för vilka Sverige har vidtagit nödåtgärder enligt artikel 10.1 i förordning (EU) nr 1143/2014.

Livsmedelsverkets ansvar bör för tydlighets skull ha en egen paragraf. Vi föreslår en ny numrering. I detta förslag anger vi 23 a §.

23 a § Livsmedelsverket ska utföra kontroller som avses i artikel 15.2 i förordning (EU) nr 1143/2014 i fråga om de kategorier av varor som är levande animaliska livsmedel för omedelbar konsumtion.

Livsmedelsverket ska vid kontroll enligt första stycket även kontrollera arter för vilka Sverige har vidtagit nödgärder enligt artikel 10.1 i förordning (EU) nr 1143/2014.

Vi har inte samrått med Livsmedelsverket om formuleringen av 23 a §.

Kontrollplatser (23 §, nytt förslag 24 §)

Det är bra att det framgår att det endast är de kontrollplatser som är godkända för kontroll av djur och djurprodukter respektive växter och växtprodukter idag som är tänkta att bli aktuella för kontroll av invasiva främmande arter. Jordbruksverket anser dock att hänvisningen som sker till Jordbruksverkets föreskrifter i 24 § ska tas bort och att det är mer ändamålsenligt att Jordbruksverket istället ges bemyndigande att föreskriva i fråga om gränskontrollstationer och inspektionsorter. Jordbruksverket har redan liknande bemyndigande genom annan lagstiftning.

Jordbruksverket föreslår därför att paragrafen omformuleras enligt följande vad gäller Jordbruksverkets kontrollplatser (punkterna 1-3 i författningsförslaget).

23 24 § Jordbruksverket får meddela närmare föreskrifter om via vilka gränskontrollstationer och inspektionsorter de varor som omfattas av artikel 15 i förordning (EU) nr 1143/2014 får föras in i Sverige.

Vidare är vi tveksamma till formuleringen för punkten 4 i den föreslagna 23 §. Vi utgår ifrån att paragrafen reglerar levande djur som hummer och jätteostron vilka avses för omedelbar konsumtion. Även denna punkt bör omformuleras.

Avslutningsvis är vi tveksamma om punkten 5 i den aktuella paragrafen ska vara med då det enligt definitionen bör vara fråga om levande exemplar av en art m.m. som kan överleva och sedan reproducera sig.

Bemyndigande (25 §)

Den aktuella paragrafen tydliggör inte Jordbruksverkets möjligheter att även kunna hålla kvar arter av unions- och medlemsstatsbetydelse som kan hittas vid importkontrollen. Vidare saknas bemyndigande för både Jordbruksverket och Livsmedelsverket att agera vid importkontrollen. Vi förespråkar en användning av kända och etablerade uttryck.

I förordningsförslaget finns en skrivning i 26 § andra stycket som bör flyttas till detta avsnitt samt skrivas om.

Jordbruksverket föreslår följande lydelse.

25 § Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina ansvarsområden hålla kvar arter av unions- och medlemsstatsbetydelse samt arter för vilka Sverige har vidtagit nödgärder enligt artikel 10.1 i förordning (EU) nr 1143/2014.

~~Jordbruksverket kan vid gränskontroll besluta om åtgärder för att fullständigt och permanent avlägsna invasiva främmande arter av unionsbetydelse. Jordbruksverket ansvarar även för att dessa åtgärder verkställs i enlighet med artikel 17 i förordning (EU) nr 1143/2014.~~

Jordbruksverket får besluta om de åtgärder som behövs enligt artikel 15.5 i förordning (EU) nr 1143/2014. Åtgärderna kan avse destruktion, avlivning, avvisning eller annan åtgärd som behövs för att förhindra introduktion av en invasiv främmande art av unions- eller medlemsstatsbetydelse till unionen.

Jordbruksverket får verkställa de åtgärder som beslutats enligt andra stycket.

Jordbruksverket menar att vi även bör ges bemyndigande att besluta om avvisning eftersom sändningar från tredje land inte befinner sig i unionen förrän importkontrollerna är genomförda och sändningen är införtullad. Det kan bli aktuellt med avvisning av sändningar av arter som inte är reglerade som invasiva främmande arter i avsändarlandet.

Vi känner inte till eventuella befogenheter som Livsmedelsverket kan anse sig behöva.

Åtgärder för att fullständigt avlägsna och hantera invasiva främmande arter

Användning av redan vedertagna uttryck är att föredra och uttryck så som destruktion och avlivning är redan etablerade i annan lagstiftning för att berörd myndighet ska veta vad de ska och kan göra. Om det inte är möjligt att tydliggöra paragrafen på detta sätt är det lämpligt att uttrycket ”fullständigt och permanent avlägsna invasiva främmande arter av unionsbetydelse” definieras för att på så sätt klargöra vad som avses med begreppet. Ordet gränskontroll bör bytas ut mot importkontroll för att upprätthålla en enhetlighet bland olika regelverk.

26 §

Första stycket

Paragrafen bör kompletteras med medlemsstatsbetydelse för att ge länsstyrelsen bemyndigande även för detta.

Andra stycket

Flyttas till 25 § och omformuleras. Lämpligtvis bör ordet ”kan” bytas ut mot ”ska” (jmf regelförslagets stycke 1 i 26 §).

Tredje stycket

Ordet Jordbruksverket stryks eftersom vi endast arbetar med importkontrollen. Om det är tänkt att våra åtgärder ska rapporteras bör Livsmedelsverket inkluderas i detta stycke. Om stycket ska vara kvar bör den flyttas till 28 §.

28 §

Andra stycket

Om Jordbruksverket anses agera under denna rubrik bör hänvisningen till 26 § andra stycket ändras till 25 § enligt vårt ändringsförslag. Vidare bör ordet ”och” bytas ut till ”eller”.

30 §

I den nämnda paragrafen nämns att ”ansvarig myndighet ska konstatera vilka invasiva främmande arter av unionsbetydelse som har stor spridning i Sverige”. Jordbruksverket finner formuleringen av paragrafen otydlig och föreslår istället att man lägger till och förtydligar med ”ska utreda och fastställa”.

Sällskapsdjur och lager (34 och 36 §§)**34 §**

I paragrafen nämns enbart ägare, och inte djurhållare, till sällskapsdjur. Vi noterar att artikel 31 i IASF också enbart nämner ägare. Vi vill ändå påpeka att Jordbruksverket inom övrig lagstiftning inom djurområdet förutom ägare även har skrivit in djurhållare, eftersom ägaren i många fall inte har djuret hos sig – och det då den som håller djuret hos sig (djurhållaren) som har ansvar för att följa lagstiftningen. Paragrafen bör således kompletteras med ordet djurhållare.

36 §

Artikel 32 i IASF reglerar kommersiellt lager av en invasiv främmande art. Förutom bemyndigande för avlivning av djur bör länsstyrelsen även ha bemyndigande för destruktion av växter m.m.

Vidare nämns även i denna paragraf enbart ägare, och inte djurhållare, till djur. Vi noterar dock att EU-förordningens artikel 31 också enbart nämner ägare. Vi vill ändå påpeka att Jordbruksverket inom övrig lagstiftning inom djurområdet förutom ägare även har skrivit in djurhållare, eftersom ägaren i många fall inte har djuret hos sig – och det då är djurhållarens ansvar att följa lagstiftningen.

Överklagande (40 §)

Vi vill uppmärksamma att andra stycket i dess nuvarande lydelse endast reglerar överklagande till allmän förvaltningsrätt när det gäller beslut tagna av länsstyrelsen när det gäller avlivning. Dock utelämnas destruktion av växter och växtprodukter. Om 11 och 36 §§ ändras enligt vårt förslag så att dessa inkluderar även destruktion av växter m.m. behöver 40 § inte kompletteras.

Jordbruksverket anser vidare att det även bör gå att överklaga både Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets beslut som fattas enligt 25 och 26 §§ till allmän förvaltningsrätt.

Bemyndiganden (41 §)

Vi noterar att det inte finns någon bestämmelse i förordningsförslaget om krav på anmälan inför import av invasiva främmande arter. Eftersom det inte föreslås någon bestämmelse om detta på förordningsnivå så antar vi att det kommer regleras i ansvarig myndighets

föreskrifter istället. Det borde innebära att man inte behöver beskriva anmälningsförfarandet i underlaget till förordningen. Vi utgår ifrån att bemyndigandet som finns i 41 § i förordningsförslaget inkluderar ett anmälningsförfarande.

Avgifter (42 §)

Jordbruksverkets importkontroller finansieras till fullo av avgifter vilket möjliggörs genom att importkontrollen är en föranmäld kontroll. För att ett avgiftsuttag ska vara möjligt även för de invasiva främmande arterna krävs det således att det enbart är kontroller i de ordinarie kontroller som avses samt att kontrollen föränmäls i enlighet med befintliga strukturer.

Jordbruksverket har idag möjlighet att ta ut avgifter för att täcka de kostnader som kan uppstå med anledning av de åtgärder som behöver vidtas vid en importkontroll. Det kan vara kostnader för destruktion, avlivning och återförsel. Denna möjlighet täcker dock inte ett avgiftsuttag för de kostnader som kan uppstå med anledning av kontrollen av invasiva främmande arter. Detta måste därför tydliggöras i den aktuella paragrafen.

42 § Jordbruksverket och Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om avgifter för de kontroller och kostnader för de åtgärder som myndigheterna utför med anledning av kontrollerna enligt artikel 15 i förordning (EU) nr 1143/2014.

Bestämmelser som saknas

Text om övergångsbestämmelser för kommersiella lager

Vi är oklara om det framgår i förordningsförslaget att länsstyrelsen, som tillståndsgivande myndighet, är den myndighet som ska återkalla odlingstillståndet för vattenbruk två år efter att arten tagits upp på unionslistan. Se artikel 32.3 i IASF där det framgår att om ett tillstånd har utfärdats enligt förordning (EG) nr 708/2007 om användning av främmande och lokalt frånvarande arter i vattenbruk för en vattenbruksart som sedan förs upp på unionsförteckningen, och slutdatum för tillståndets giltighetstid överskrider den period på två år som följer efter att arten tagits upp på unionslistan, ska tillståndet återkallas två år efter att arten tagits upp på unionslistan.

Djurskydd

Vi saknar skrivning om djurskyddet. Även om detta nämns i IASF vore det lämpligt att ta in detta även i den svenska förordningen. I vart fall i det avsnitt som rör importkontroll även om det lämpligen bör förtydligas för samtliga kontroller som bedrivs. Det finns skrivelser i artskyddsförordningen som skulle kunna omformuleras för att användas för importkontrollen i förordningsförslaget:

Artskyddsförordningen (2007:845)

19 § Oförtullade levande djur som omhändertagits, därför att de omfattas av importförbud enligt 16 §, ska förvaras i en anläggning som är godtagbar från djurskyddssynpunkt och som är utformad och hålls i sådant skick att djuret inte kan rymma.

Oförtullade växter som omhändertagits, därför att de omfattas av importförbud enligt 16 §, ska förvaras på en plats som är lämplig för växten och som är inrättad så att frö eller sporer inte kan spridas.

20 § När oförtullade levande djur och växter som omfattas av importförbud enligt 16 § har omhändertagits, ska Tullverket utan dröjsmål underrätta Statens jordbruksverk, Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Förordning (2011:636).

22 § I fråga om rätten att hantera oförtullade varor som inte får importeras på grund av denna förordning finns bestämmelser i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m.m. Återutförsel av varor enligt 2 § första stycket 5 den lagen får ske endast till det land från vilket varorna fördes in till Sverige.

Tillgång till uppgifter

Vid importkontrollen behöver Jordbruksverkets personal få tillgång till godkända tillstånd. Vi utgår ifrån att bemyndigandet som finns i 41 § i förordningsförslaget inkluderar tillgång till dessa uppgifter.

I detta ärende har tillförordnade generaldirektören Håkan Henrikson beslutat. Jessica Nordström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Anders Swahnberg, Anders Elfström, Jackis Lannek, Karin Nordin, , Andrea Ljung, Annelie Rosell, Christoffer Leijon, Sophia Säberg, Tony Nilsson, Eva Kjell, Stina Fritjofsson och Virpi Alajarva och Ida Lindblad Hammar deltagit.

Håkan Henrikson

Jessica Nordström